

LaBeckett

1989-2019

MEMENTO MORI. RECORDEM-NOS DE MORIR

RITA

de Marta Buchaca

Del 29/10 al 17/11/2019. De dimecres a dissabte, 20:30h. Diumenge, 18:30h.

La mort digna

Mataries algú que estimes?

En Toni i la Júlia són germans. Ell és de tirar pel dret i ella és incapaç de prendre decisions. Quan, al Toni, el veterinari li aconsella eutanasiar la seva gossa Rita, la seva seguretat personal s'esvaeix. La Júlia, en canvi, té molt clar quina és la decisió que s'ha de prendre. Però quan en Toni planteja el mateix amb relació a la seva mare, les decisions dels germans esclaten a la família.

Rita és una comèdia que parla de la família, dels germans, del vincle maternofilial i també de la dificultat de "deixar anar" aquells que estímem. Planteja què és viure amb dignitat i explora la legitimitat que tenim a l'hora de decidir sobre la mort dels altres.

Aquest text ha estat guardonat amb el Premi Frederic Roda de teatre 2019. ■

Fotografia: David Ruano

El llibre de *Rita* està disponible a la taquilla de la Beckett per 5€.

Fitxa artística

Autoria i direcció: **Marta Buchaca**

Repartiment: **David Bagés** i **Anna Moliner**

Escenografia: **Sebastià Brosa**

Il·luminació: **Jordi Berch**

Vestuari: **Míriam Compte**

So: **Carles Bernal**

Fotografia: **David Ruano**

Ajudantia de direcció: **Jose Pérez** i **Xavi Buxeda**

Assistència a la direcció: **Ana Bofill**

Ajudantia de producció: **Anna Vilella**

Comunicació: **Marc Comes**

Publicitat: **Chârlès**

Producció executiva: **Fixentia S.L.**

Durada: **1h 20min**

Agraïments: **Família Buchaca-Fernández, Ariadna Tibau, Institut del teatre, Júlia Bonjoch, Anna Alarcón, Sara Espígul, Terrats en Cultura i Galetes Trias**

Una producció de La Pocket amb el suport de la Sala Beckett i l'ICEC

#RitaBeckett

Temporada 2019/2020

Consulta tota la nostra programació a www.salabeckett.cat • T.: 93 284 53 12

Segueix-nos a les xarxes i descobreix tot el que passa a la Beckett!

facebook.com/SalaBeckett • [@salabeckett](https://twitter.com/salabeckett) • instagram.com/salabeckett

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia

Nota de l'autora

(Aquest text conté espòilers. Es recomana llegir-lo després de veure l'obra.)

Rita neix de la meua necessitat de parlar de la mort i també de l'amor. L'amor a una gossa i l'amor a una mare. Totes dues es diuen Rita, totes dues estan al final de la seva vida i totes dues pateixen. Socialment acceptem, sense cap mena de dilema moral ni ètic, el sacrifici d'un animal que pateix. Per l'amo és dolorós fer-ho, és clar, però és estrany que senti que està fent mal fet, ja que el veterinari el recolza en aquesta decisió i és un acte que es fa de manera habitual amb animals per evitar-los el patiment.

Però, què passa amb el patiment humà? Què passa quan qui pateix és una mare? La Rita, la mare del Toni i la Júlia, té Alzheimer des de fa molts anys i està en estat vegetal. Quan en Toni accepta que ha de sacrificar la seva gossa Rita, sent la necessitat de fer el mateix amb la mare. No suporta veure-la patir. I és precisament aquest fet que m'empeny a escriure l'obra i el que obre el debat. Com li diu la seva germana: "Ets tu qui pateix, no t'enganyis. I si no pots suportar que la teua mare estigui així, t'aguantes".

I aquest em sembla un debat molt interessant. Quan desitgem que un ésser estimat mori perquè està en un estat "indigne", volem acabar amb el patiment del malalt o amb el nostre? En el nostre cas la mare realment no pateix dolor, o almenys això és el que assegura la filla, que és metge. Ella té clar que no poden "matar" la mare. Però per què ho té tan clar? Segurament perquè és incapaç de practicar l'eutanàsia a la seva pròpia mare i, també, perquè, encara que estigui en estat vegetal, és la seva mare, la pot tocar, la pot olorar. I, tot i que ella no li contesti, li pot parlar.

La nostra societat viu d'esquenes a la mort. Actuem com si no haguéssim de morir mai i, en general, no acceptem que la mort és part de la vida. *Rita* vol plantejar preguntes que poden ser incòmodes, però que són necessàries. Per què tenim assumit que a un gos no l'hem de deixar patir i, en canvi, als humans de vegades els deixem viure fins a estats d'una dignitat molt qüestionable? Per què no està legalitzada l'eutanàsia a Espanya? Què és viure amb dignitat? Què és el patiment? Què és estimar? És deixar que la nostra mare es consumeixi al final de la vida? És ajudar-la al morir? És fer-li companyia i cuidar-la fins l'últim sospir? L'obra, a través de la història del Toni i la Júlia, parla d'un tema que no és habitual veure als nostres escenaris: l'eutanàsia i el dret a morir dignament. L'obra, com passa sempre amb les meves obres, no pretén donar respostes. Posa la pregunta a escena i disposa la història per generar un debat en l'espectador.

Marta Buchaca

Marta Buchaca

És llicenciada en Humanitats per la Universitat Autònoma de Barcelona i s'ha format com a dramaturga al Centre d'Études Théâtrales de Louvain-la-Neuve a Bèlgica, a l'Institut del teatre i a l'Obrador de la Sala Beckett.

És autora de *L'olor sota la pell* (Sala Beckett, 2005), *Emergència* (2006), *En conserva* (IT, 2007), *Plastilina* (Sala Beckett, 2009), *Les nenes no haurien de jugar a futbol* (Festival Grec i Versus teatre, 2009, Teatros del Canal, 2014), *A mi no em diguis amor*, (TNC, 2010, Projecte t6), *L'any que ve serà millor* (Teatre Villarroel, Teatro Bellas Artes de Madrid, 2012), escrita juntament amb Mercè Sarriàs, Carol Lopez i Victòria Spunzberg, *Litus* (Sala Flyhard, Teatre Lliure, 2012), *Losers* (Sala Villarroel, 2014, Teatro Bellas Artes, 2015), *El cim*, forma part del projecte ADA (Power-Potere-Poder), amb Neil Labute i Marco Calvani (Sala Beckett, Juliol 2016, La Mama theatre de Nova York, Gener 2017), *Una família normal*, *Playoff*, (Teatre Conde Duque de Madrid, 2018), *Només una vegada* (Festival Grec, TNC 2018) i *Rita* (Sala Beckett, Octubre 2019).

En teatre familiar, és autora de l'adaptació d'*Alícia al país de les meravelles*, (Teatre Romea, 2016 i 2017) i de la cantània de l'Auditori *La nit dels malsons*, (Auditori de Barcelona, 2017). Les seves obres han obtingut diversos premis, entre els que destaquen: Premi Joaquim Bartina 2015 per *L'olor sota la pell*, el XXXV Premi de teatre Ciutat d'Alcoi i l'accèssit del Premio Marqués de Bradomín 2007, per *Plastilina* i el Premi Max a millor autor teatral en català per *L'any que ve serà millor*.

Les nenes no haurien de jugar a futbol i *Litus* han estat adaptades al cinema. Les seves obres s'han vist a Croàcia, Guatemala, Venezuela, El Salvador, Grècia, República Checa, Xipre, EEUU i Canadà.

Fotografia: David Ruano

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb el patrocini de:

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia